

A monarchia amerikai nagykövete a háborúról.

A clevelandi Szabadság szerkesztője előtt Dumba Konstantin, a monarchia amerikai nagykövete igen érdekes nyilatkozatot tett.

Dumba Konstantin nem fogadott újságírókat, amióta a nagy európai háború kitört. Nem zárkózott azért el ugyan teljesen a publicitástól, de Ausztria-Magyarország igazát nem intervjúkkal, hanem inkább angol nyelvű, előkelő lapokba írott *cikkeivel* világította meg. Hogy diplomáciai működésével milyen szolgálatot tesz a kettős monarchiának ezekben a nehéz időkben, azt természetesen nem tudhatjuk, azonban annyi bizonyos, hogy Washingtonban a *legnagyobb elismerés* hangján nyilatkoznak fölöle hivatalos és nem hivatalos körökben is. Kétségtelen, hogy a nagykövet konciliáns egyénisége és diplomáciai tudása nagy segítség ezekben a kritikus napokban, amelyek mindegyike egy-egy új és nehéz problémát vet föl.

Hogy mennyire konciliáns államférfi Dumba Konstantin, azt kitünően jellemzi egyik nyilatkozata, amelyet a *Worlds Work* című angol folyóirat hasábjain megjelent cikkéből idézünk:

... „akár a szövetségeket, akár Magyarországot vagy Ausztriát érné súlyos vereség, az Egyesült-Államok üzletembereif nagy *személyes veszteség* érné. Ez az ország a mai hadviselő feleknek adhatja csak el nyersterményeit. Nemcsak a legjobb vevői ezek az államok, de egyben adósai és hitelezői. *Akarmelyik európai csoportnak az összeomlása gazdasági katasztrófát idézne elő az Egyesült-Államokban is.*”

A fenti nagyon érdekes és nagyon komoly nyilatkozat, amellyel a nagykövet az *igazi semlegesség* betartása mellett tör lándzsát, jellemzi a férfit és a diplomatát egyaránt.

A nagykövetség kétemeletes vörös kőből épült palotája a Connecticut Avennuera néz. Szemközt fekszik vele az *angol* nagykövetség díszesebb épülete, de a két ekszteritórium között a háború óta megszünt minden érintkezés. A nagy tükörelablakok némán tekintenek egymásra.

A Szabadság szerint a nagykövet ezeket mondotta el:

— *Nem lehet bennünket kiéheztetni!* Még a gyermek is, naponta négy kilogrammot ehetik meg a legközelebbi termésig. *Más élelmiszerekben szintén jól állunk.*

— A hadviseléshez más is kell, mint élelmiszer, kegyelmes uram. Ágyuk, töltények és ami ezek gyártásához szükséges. Kell réz például, amit Európa csak Amerikától szerezhet be.

— *Hadiszerek tekintetében mi nem vagyunk másokra ráutalva. A réz kell, az igaz, de ezen segíünk.* A kettős monarchiában és Németországban nagymennyiségű rézhuzal van. Számptalan háznak a teteje rézlemezrel van befedve és azonkívül nagymennyiségű konyhaszer is készült ugyanebből az anyagból. Annyi réz van ott, amennyire csak szükség van.

— Van-e valami támpont arra nézve, hogy a háború meddig fog tartani?

A nagykövet nagyon sokszor hallhatta már ezt a kérdést, mert elmosolyodott és így felelt:

— Ezt mi is nagyon szeretnénk tudni. Annyi bizonyos, hogy *szeptemberre az ellenséges hatalmak is be fogják látni, hogy az osztrák-magyar monarchiát és Németországot nem lehet kiéheztetni.* Addig is bizzunk

Nincs többé bosszankodás és kellemetlen kezelési költségek a házcensző berendezésénél, ha egy **csengőreduktor** kapcsolat a világítási hálózatra. Kezelését s fentartást egyáltalán nem igényel. Kapható **FONYÓ SOMA** világítási vállalkozónál **Kölcsey-utca, Wagner palota.**

mindnyájan a győzelemben, és abban, hogy tartós, áldásos béke fogja követni, amely kárpótolni fogja Magyarországot és Ausztriát azokért a szenvedésekért, amelyeket ez a sáboru hozott magával.

— A háború pusztításait nehéz lesz pótolni alapos szociális reformok nélkül, kegyelmes uram, — mondottam.

A nagykövet elgondolkozva felelt:

— *Belterjesebb gazdálkodásna és intenzívebb üzleti életre lesz szükségünk.*

Egy: a kettő ellen.

Páris egyik legelterjedtebb újságjának, a *Petit Journal*-nak egyik minapi száma igen érdekes és figyelemreméltó cikket tartalmaz. A cikk mindjárt a lap élén jelent meg s ez különösen rátereli a figyelmet. Amíg hivatalosan és a lapok útján is a francia kormány igyekszik épen tartani a francia nép lelkesedését, ez a kis cikk rámutat néhány olyan tényre, amely szinte *reménytelennek* tünteti föl a franciák számára a küzdelmet. Itt adjuk a francia lap cikkének ezeket a rendkívül érdekes részleteit:

Németországnak 1872-ben 330.000 hadköteles volt. Franciaországnak 300.000.

1912-ben Németországnak 560.000 férfi ment sor alá, Franciaországban 283.000.

Negyven évvel ezelőtt egyformán állottunk, *most úgy állunk, mint egy a kettő ellen:* 73 lakos él négyszög kilométerenkint Franciaországban és 130 a németeknél.

Pedig hiszen Franciaország földje semmiben sem marad el Németország földje mögött. A mi földeink termékenyebbek, éghajlatunk enyhébb, elhelyezkedésünk az Ocean és a közép-tenger közötti országunkat — mint a költő mondja: — *az ég alatt a legszebb királysággá varázsolja.*

És mégis! A franciák negyven év óta dolgoztak, takarékoskodtak, megjavították anyagi helyzetüket, nagy tőkét halmoztak össze. *Nem feledkeztek meg, csak a leglényegesebből: nem produkáltak embereket.*

Miért? Tudósok, orvosok, moralisták vesződték ennek a *miértnek* a megfejtésén. Holott valamennyi ok összefoglalható egy szóban és az: *az önzés.*

A születések számának a csökkenése mindig azt jelenti, hogy egy népben meggyöngült a társadalmi együttérzés szelleme; aminek viszont az önfeláldozás szellemének a meggyöngyülése az első következtése.

— *Ó, ha Franciaország tudta volna e szörnyű következtéseket. Ha csak gondolni is mert volna azokra!*

A ma feladata, hogy kivívjuk a győzelmet minden áron. Amde ez a győzelem nem lesz elégséges, nem fogja meghozni minden gyümölcsét, ha az önzést is le nem győzzük. Szükséges, hogy Franciaország újra termékeny nemzet legyen, hogy a sulyegyen föntrtartható maradjon.

E kis cikknek minden sora őszinte és őszinteségében értékes. Mint valami hamis

Újsághordó asszonyok

fix fizetéssel és inkassó jutallékkal azonnal felvétetnek a

'Délmagyarország'

kiadóhivatalában.

Jelentkezni lehet d. e. 10 órakor.

Adakozzunk a Vörös Kereszt Egyesületnek!

Segítsük a hadbavonultak családjait és az elesettek hozzátartozóit!

ékkő csillog ki belőle az az erőltetett mondas, amely a francia győzelemről beszél. Ez azonban a mi szemünket nem csalja meg. Ennek a modásnak az üres csillogása csak a francia cenzorok szemének szól, hogy ezek a lesújtó igazságok megjelenhessenek a párisi lapban.

Idegenforgalom Szegeden

Sokat és régóta kívánczunk mi szegeidiek *idegenforgalom* után. Jobban kidomborítaná nagyvárosi jellegünket, mert elvégre van némi jussunk hozzá, hogy egy kicsit hiuk legyünk, a mi fiatal, szép, palotás városunkra. Aztán meg hasznot hajtó is az idegenforgalom. Ami után régóta hiába vágyakoztunk, azt megcsinálta most nekünk a háború. Közelből és távolból, mondhatni az ország minden tájáról csak úgy özönlenek most vasárnaponként városunkba az idegenek. Valóságos etnográfiai felszívás ez. Magyarok és svábok, szerbek és románok, elvélve tótok és horvátok, sőt legújabbban csehek is tarkítják Szeged utcáit é stereit. Ezen idegenforgalmunk gyűjtőpontjai: a *kórházak* és a *kaszárnyák*. Feleségek és gyermekek, apák és anyák zarándokolnak most ide. A kórházba: akiknek a hozzátartozói már visszajöttek a harcterről. Sebesülten ugyan, de — visszajöttek. A kaszárnyába: akiké még csak ezután kerülnek a harctérre. Hogy mennyi fognak, az bizonyos. De vissza is térnek-e, ki tudná? ...

Hoznak mindenféle szepet és jót kedveiknek. Főleg emnivalót. Füstölt kolbászt és oldalast, sonkát meg szalonnát. Hazait. Azután egy pár jó tepertős pogácsa, finom, foszlós kalács, itt-ott egy-egy torta is kitélik a falusi szakácsművészettől. A csikóbőrös kulacsban is van lélek és bekívánczik a városba, a kisebbik gazdájához. Hadd csokolódzanak össze ajkaik! Tüzes a csók, amit

A kinematographia két legnagyobb szenzációja kerül

pénteken, szombaton és vasárnap

a Korzó-moziban

bemutásra

A halállovaglás.

(Der Todesritt auf dem Riesenrad.)

Artista történet 2 felvonásban.

Picoló kisasszony

vigjáték 3 felvonásban.

A szezon legjobb vigjátéka.

Jegyek mától kezdve válthatók a pénztárnál.